

**«Καλές πρακτικές
στη διδασκαλία των Μαθηματικών
και των Φυσικών Επιστημών»**

Κιλκίς, 20 Ιουνίου 2024

Πειραματική μελέτη της ελεύθερης πτώσης με χρήση των λογισμικών Phyphox και Graph

---

2^ο ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΟ ΓΕΛ ΚΙΛΚΙΣ
2023-24

ΔΕΣΠΟΙΝΑ Π. ΜΟΥΤΣΑΚΗ
ΜΑ ΦΥΣΙΚΟΣ

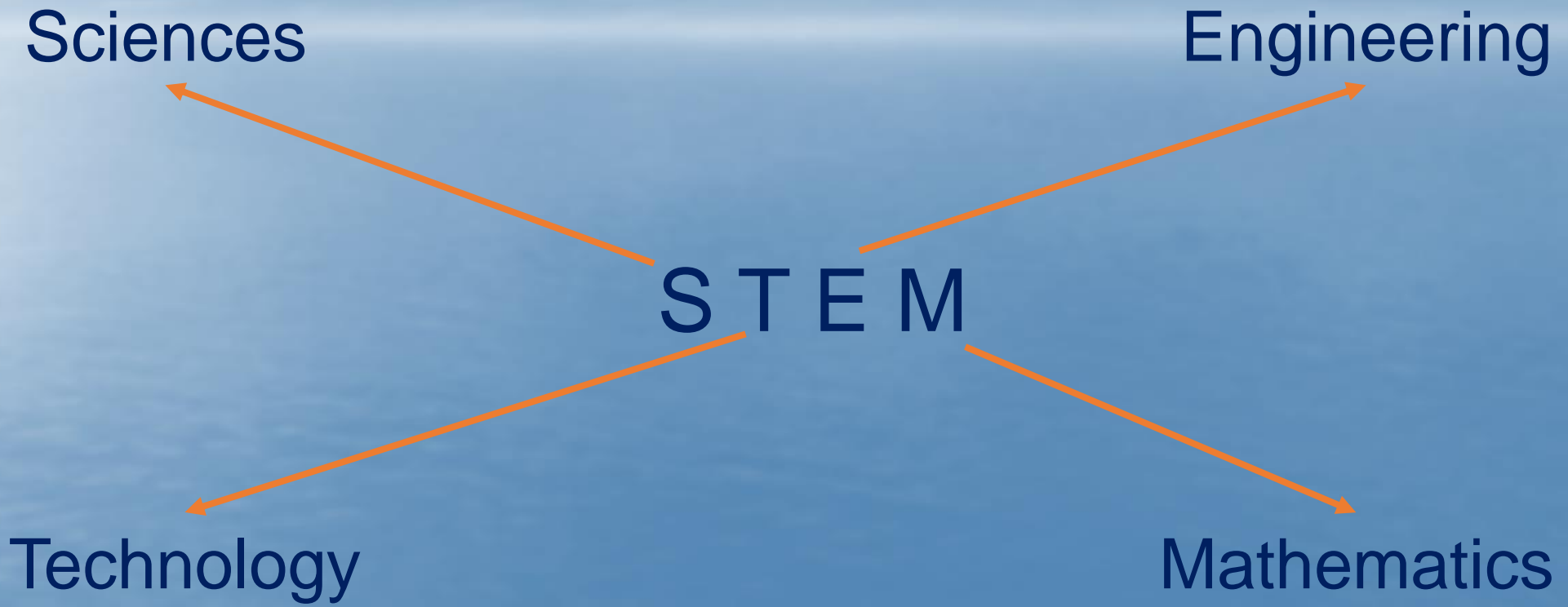
Sciences

Engineering

STEM

Technology

Mathematics

STEM

Τεχνολογία

Γλώσσα

Φυσική

ΦΥ.Τ.Ε.Μ.ΜΑ.Γ

Επιστήμες Μηχανικού

Μαθηματικά

ΦΥ.Τ.ΕΜ.ΜΑ.Γ

ΦΥ - Τ

Η Τεχνολογία ως εργαλείο
μάθησης με αξιοποίηση ΤΠΕ,
απτήρων και αισθητήρων

ΦΥ - ΜΑ

Η χρήση των απαραίτητων
Μαθηματικών για τη Φυσική,
με έμφαση στις γραφικές
παραστάσεις

Στοιχεία διδασκαλίας

Μάθημα: Φυσική

Τάξη: Α' Λυκείου

Θεματική ενότητα: Από τη δύναμη στην κίνηση

Επιμέρους θεματική: 1.2. Δυναμική σε μια διάσταση

Μάθημα: 1.2.7. Ελεύθερη πτώση

Διάρκεια: 2 διδακτικές ώρες

Διδακτικοί στόχοι

Γνώσεις

Στάσεις

Δεξιότητες

Γνώσεις

- ✓ Σύνδεση της ελεύθερης πτώσης με τις σχετικές μαθηματικές έννοιες και αναγνώρισή της ως ευθύγραμμη ομαλά επιταχυνόμενη κίνηση χωρίς αρχική ταχύτητα
- ✓ Επεξεργασία πειραματικών δεδομένων, σχεδιασμός μέσω των διαθέσιμων λογισμικών της γραφικής παράστασης θέσης-χρόνου ($y-t$) και επαλήθευση της μορφής της
- ✓ Υπολογισμός της επιτάχυνσης της βαρύτητας και σύγκριση με την πραγματική τιμή της

Στάσεις Δεξιότητες

- ✓ Εφαρμογή των σταδίων της επιστημονικής μεθόδου (υπόθεση – πείραμα – συμπέρασμα)
- ✓ Αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών και της εποπτικότητας της πληροφόρησης
- ✓ Χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή και του «έξυπνου» κινητού τηλεφώνου, ως ένα σύγχρονο μαθησιακό περιβάλλον

Στάσεις Δεξιότητες

- ✓ Κοινωνική αλληλεπίδραση με τους συμμαθητές τους μέσω των ομάδων συνεργασίας και εκτίμηση της συλλογικής προσπάθειας
- ✓ Μοντελοποίηση της διαδικασίας επίλυσης προβλημάτων με βάση την επιστημονική μέθοδο

Αξιοποίηση ΤΠΕ – Προστιθέμενη αξία

Χρήση Phyrhox
(ακουστικό χρονόμετρο)
και Graph
(σχεδιασμός γραφικών
παραστάσεων)

Ενδιαφέρον και κίνητρο
για το σχεδιασμό και την υλοποίηση
αυτοσχέδιων πειραμάτων
με απλά καθημερινά υλικά.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΑΞΗΣ

- Εργαστήριο Φυσικής
- Έξι τετραμελείς ομάδες όπου συμμετείχε τουλάχιστον ένας μαθητής/-τρια με:
  - Ικανοποιητική γνώση τεχνολογίας Η/Υ
  - Καλή κατανόηση και χρήση της ελληνικής γλώσσας
  - Υψηλή επίδοση στο μάθημα

ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Η κάθε ομάδα είχε στη διάθεσή της:

- 1 φορητό Η/Υ με σύνδεση στο διαδίκτυο
- 1 έξυπνο κινητό τηλέφωνο
- Φύλλα εργασίας
- Μπαλόνια μοντελισμού
  - Καρφίτσες
  - Ράβδους με βάσεις στήριξης, συνδέσμους και άγκιστρα
  - Μετροταινίες
- Μεταλλικές επιφάνειες

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Ομαδοσυνεργατική
διδασκαλία

Διερευνητική
μάθηση

Ενεργός
ρόλος
μαθητών

Εκπαιδευτικοί
εμπυχωτές και
διευκολυντές

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ

1. Ο σχεδιασμός της πειραματικής διαδικασίας
2. Η συλλογή, ανάλυση και ερμηνεία δεδομένων
3. Οι εξηγήσεις και τα συμπεράσματα, βασισμένα στα αποδεικτικά στοιχεία, την ορθή χρήση των Μαθηματικών και των νόμων της Φυσικής

1. Ο σχεδιασμός της πειραματικής διαδικασίας

Με τις **συναφείς δεξιότητες**:

- ✓ **Αναγνώριση** και **αξιολόγηση** της προϋπάρχουσας γνώσης σε σχέση με τον μαθησιακό κύκλο, τα ερωτήματα ή τα προβλήματα.
- ✓ **Επιλογή** και **δικαιολόγηση** του είδους των δεδομένων που χρειάζονται για να απαντηθεί το επιστημονικό ερώτημα ή να επιλυθεί το πρόβλημα.
- ✓ **Επιλογή** των κατάλληλων **υλικών**, **συσκευών** και ψηφιακών **εργαλείων** που ανταποκρίνονται στον σχεδιασμό.
- ✓ **Αναστοχασμός** και **διερεύνηση** εναλλακτικών προσεγγίσεων.

2. Η συλλογή, ανάλυση και ερμηνεία δεδομένων

Με τις **συναφείς δεξιότητες**:

- ✓ Καταγραφή παρατηρήσεων
- ✓ Χρήση αναλογικών ή/και ψηφιακών εργαλείων συλλογής δεδομένων

3. Οι εξηγήσεις και τα συμπεράσματα, βασισμένα στα αποδεικτικά στοιχεία, την ορθή χρήση των Μαθηματικών και των νόμων της Φυσικής

Με τις **συναφείς δεξιότητες:**

a. **Αναγνώριση μοτίβων**

b. **Διασύνδεση εννοιών, γενικεύσεις και εφαρμογές**

Περιγραφή της ροής της διδασκαλίας

Α. Δραστηριότητες αφόρμησης

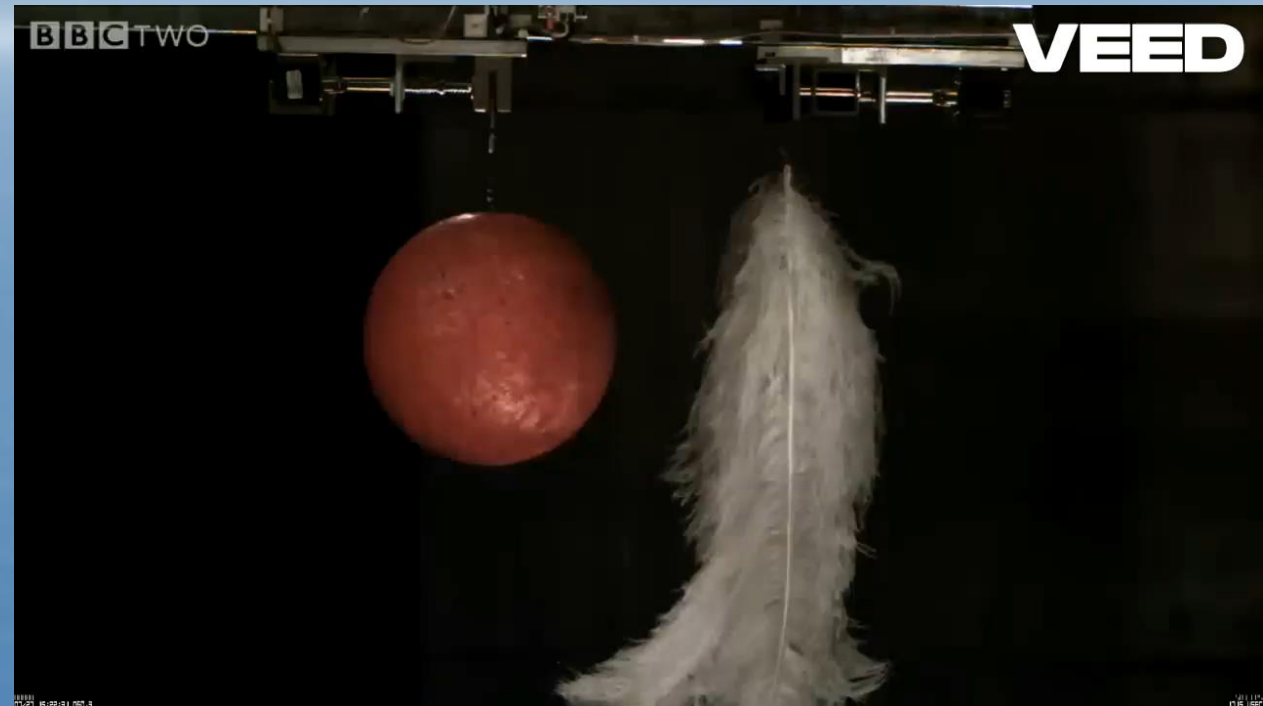
1. ΕΡΩΤΗΜΑ

Εάν αφήσουμε από το ίδιο ύψος να πέσουν ταυτόχρονα ένα μπαλάκι του τένις και ένα όμοιο μπαλάκι από τσαλακωμένο χαρτί, ποιο νομίζετε ότι θα πέσει πρώτο και γιατί; Καταγράψτε την ιδέα σας.

2. ΠΡΟΒΟΛΗ ΒΙΝΤΕΟ

Με ατμοσφαιρικό αέρα

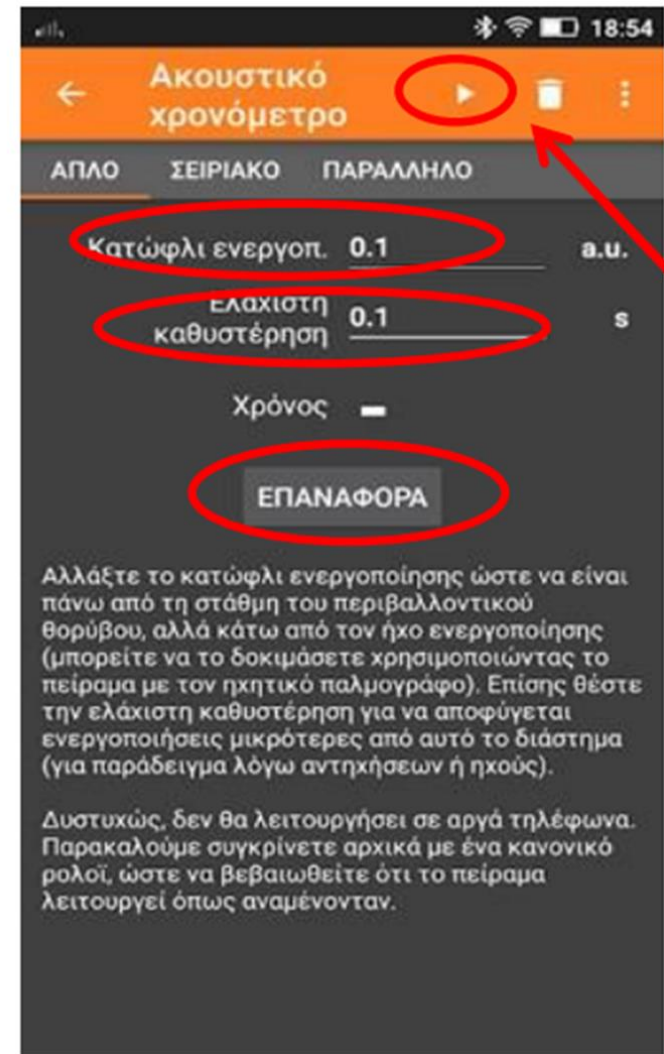
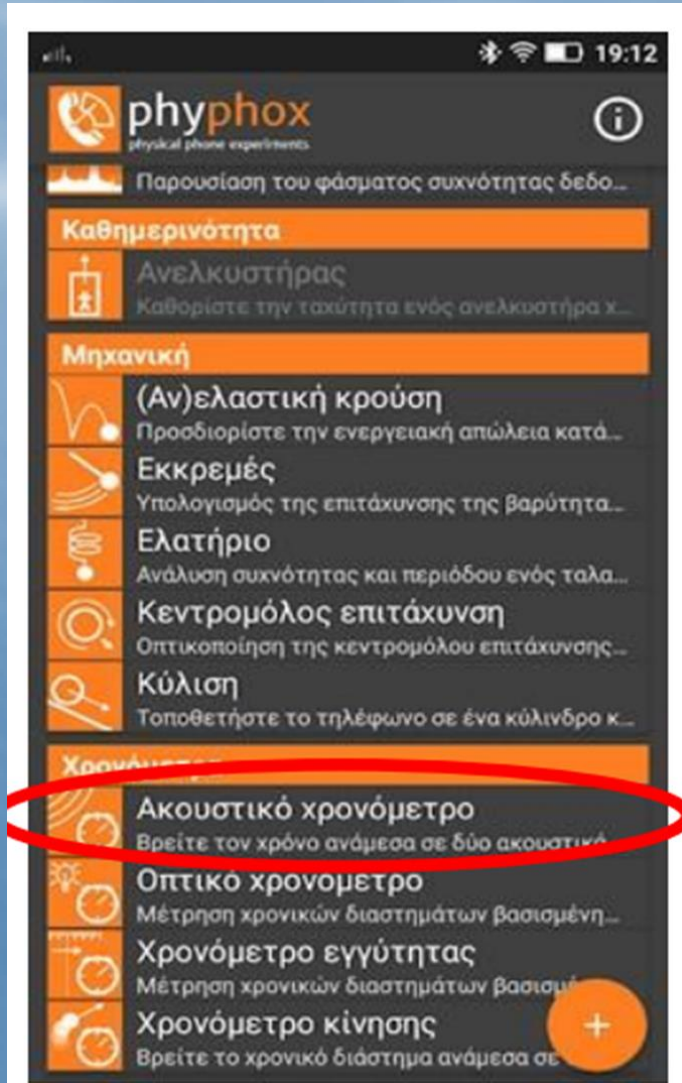

Σε κενό αέρος

B. Πειραματική διαδικασία

1. Σχεδιασμός και περιγραφή πειραματικής διάταξης
2. Υλοποίηση πειράματος με χρήση Phyphox

Έναρξη

3. Λήψη 5 ζευγών τιμών
(y, t)

4. Σχεδιασμός γραφικής
παράστασης $y - t$

Graph

5. Σύγκριση πειράματος και θεωρίας

6. Υπολογισμός των τιμών της επιτάχυνσης της βαρύτητας από τα ζεύγη τιμών (y,t) και σύγκριση με την τιμή του g στον τόπο μας

Γ. Ανακεφαλαίωση – Αναστοχασμός - Αξιολόγηση

1. Τι μάθαμε σήμερα;
2. Τι θα μπορούσε να γίνει πιο σωστά; Σφάλματα
3. Ερωτήσεις αξιολόγησης
4. Εφαρμογές θεωρίας – Ασκήσεις στην e - Class

Ευχαριστώ
για την προσοχή σας

ΔΕΣΠΟΙΝΑ Π. ΜΟΥΤΣΑΚΗ
ΜΑ ΦΥΣΙΚΟΣ